

Inspecties door Rusland inspecteurs op uitnodiging van bedrijven

Informatie van NVWA over risico's.

Rusland biedt de mogelijkheid aan bedrijven om inspecteurs zelf uit te nodigen om geïnspecteerd en bemonsterd te worden door Russische inspecteurs. Dit kan volgens de wetgeving van Rusland zonder betrokkenheid van de NVWA of Keuringsdienst.

De NL overheid kan bedrijven niet verbieden om planten/plantmateriaal mee te geven aan derden, ook niet als dit een inspecteur van een ander land betreft. Uiteraard zijn de NVWA en LNV niet gelukkig met de werkwijze, niet in de laatste plaats omdat het de NL bedrijven zeer kwetsbaar maakt; bedrijven lopen een groot risico als ze deze weg inslaan.

Een dergelijk bezoek heeft recent plaatsgevonden bij twee bedrijven, en heeft geleid tot de vondst van een in de EU gereguleerd organisme. Als gevolg van deze vondst mogen deze bedrijven (waarschijnlijk voor langere tijd) niet meer exporteren naar Rusland, maar bovendien is de NVWA door melding van deze vondst verplicht maatregelen te nemen. Het betreft hier de vondst van een nieuw virus dat niet eerder bekend was in het betreffende gewas en dat in NL nog maar zeer beperkt aanwezig is. Mocht de NVWA de vondst bevestigen, dan zal dit in EU-verband moeten worden gemeld en kan dat leiden tot aanvullende maatregelen voor de gehele sector.

Mochten individuele bedrijven besluiten om de Russische inspecteurs zelf uit te nodigen (al dan niet op instigatie van de importeur), dan wijst de NVWA u op het volgende:

- De eisen in Rusland liggen op het niveau van **perceelsvrijheid**. Dat betekent dat bedrijven percelen hoe dan ook moeten aanmelden bij Naktuinbouw voor export naar Rusland (RUSLAND module). Het plantenpaspoort dekt niet automatisch alle eisen. (zie bijlage). Bedrijven moeten zich er voor 100% van verzekeren dat het plantmateriaal voldoet aan alle eisen van Rusland en van het plantenpaspoort. Eventueel aanvullend laten toetsen. Uit commerciële contracten die de NVWA onder ogen heeft gekregen blijkt dat bedrijven blijkbaar tekenen voor het leveren van 100% ziektevrij plantmateriaal. Het is zeer riskant om hier voor te tekenen; 100% ziektevrij bestaat in de praktijk immers niet!
- De inspecteurs zijn te gast bij het bedrijf, en vallen daarbij onder verantwoordelijkheid van het bedrijf. De inspecteurs hebben geen werkvergunning om in NL arbeid te verrichten; het is de verantwoordelijkheid van de ondernemer om na te gaan of een werkvergunning nodig is.
- De NVWA/ Keuringsdienst tekent monsterformulieren niet. Het betreft een volledig private aangelegenheid zonder tussenkomst of betrokkenheid van de overheid.

- De NVWA/Keuringsdienst erkent de uitslagen van deze monsters niet; d.w.z. dat het geen automatische garantie biedt dat export mogelijk is. Export certificaten worden alleen verstrekt nadat een officiële NL inspecteur een inspectie heeft uitgevoerd. Dat betekent dat er ook altijd nog een export inspectie zal plaatsvinden en dat nog een afkeuring kan plaatsvinden.
- Als er op het bedrijf of een perceel een beschikking van kracht is vanwege de aanwezigheid van een quarantaine organisme, dan mag er geen materiaal worden meegegeven. Besmet materiaal mag niet versleept worden. Ook als er op het bedrijf een vermoeden van aanwezigheid van een schadelijk organisme bestaat, mag materiaal niet worden meegegeven.
- Als Rusland in een van de monsters een schadelijk organisme aantreft, dan wordt de uitslag hiervan gepubliceerd op de openbare website van Rosselchoznadzor, met naam en soms zelfs adres van de Nederlandse kwekerij erbij. Het gehele bedrijf wordt uitgesloten van export. Zelfs als duidelijk blijkt dat er sprake moet zijn van een onjuiste analyse, kan de NVWA/LNV niets voor het bedrijf betekenen.
- Bedrijven moeten er rekening mee houden dat wanneer Rusland een organisme vindt wat ook een Q is in de EU, de NVWA langs komt om traceringsonderzoek op de kwekerij uit te voeren. De NVWA komt monsters nemen om de vondst van het organisme te bevestigen en om de eventuele omvang van de besmetting vast te stellen. Dit kan leiden tot fytosanitaire maatregelen op het bedrijf (verplichte behandeling/vernietiging/intrekken plantenpaspoort/ etc) en kan – zeker als het om iets nieuws gaat - ook leiden tot maatregelen bij andere bedrijven (aanvullende survey om verspreiding van organisme vast te stellen).

Zie verder de bijlage voor de aanvullende eisen die voor Rusland van kracht zijn. Naktuinbouw kan op verzoek de inspecties uitvoeren.

Bijlage 1 Fytosanitaire eisen van Rusland – BOOMKWEKERIJ/ ZACHTFRUIT/ASPERGEPLANTEN

Eisen voor alle jonge planten die buiten worden geteeld:
(alleen de relevante organismen worden genoemd)

Alle plantmateriaal moet komen uit gebieden of van percelen die vrij zijn van:

Globodera pallida (aardappelpysteaaltje, AM)

Globodera rostochiensis (aardappelpysteaaltje, AM)

Meloidogyne chitwoodi (wortelknobbelaaltje)

Meloidogyne fallax (wortelknobbelaaltje)

Synchytrium endobioticum (wratziekte)

Raspberry ringspot virus (slechts relevant voor bepaalde producten)

Deze organismen worden niet in alle gevallen automatisch door plantenpaspoort of Naktuinbouw inspecties gedekt. Dit betekent een aanvullende inspectie op de percelen voor Rusland op wortelknobbelaaltjes (visueel door onkruid optrekken, of dmv grondbemonstering) en raspberry ringspot virus (relevant voor *Rubus* en *Fragaria*). Tevens moet worden vastgesteld of perceel niet ligt in een gebied wat besmet is met wratziekte, en of aan de AM vrij verklaring wordt voldaan.

Deze aanvullende inspecties hebben geen gevolgen voor de teler t.a.v. quarantaine maatregelen in Nederland. Als een perceel besmet wordt verklaard met bijv. wortelknobbelaaltjes, wordt alleen teelt van pootgoed (aardappel) belemmerd. De EU eist geen perceelsvrijheid voor boomkwekerijproducten. Het betreffende perceel valt dan echter wel af voor export naar Rusland.

NB zoals vermeld in de landeneisen, geldt er voor alle bomen en struiken een verplichte behandeling tegen schildluizen: *Ceroplastes rusci* en *Pseudaulacapsis pentagona*. De behandeling moet op certificaat worden vermeld..

Daarnaast gelden er voor diverse productgroepen **aanvullende eisen** op het niveau van het perceel. Alleen de relevante worden genoemd.

Fragaria, *Rubus* (ook sierteelt):

Perceel vrij van

Phytophthora fragariae (aanvullende toets nodig)

Colletotrichum acutatum (aanvullende toets nodig)

Vaccinium (ook sierteelt)

Perceel vrij van

Phytophthora ramorum

ALLE bacterievuur waardplanten, ook de sierteeltproducten moeten komen uit gebied of perceel vrij van Bacterievuur.

Inclusief: *Malus*, *Pyrus*, *Chaenomeles*, *Crataegus*, *Cotoneaster*, *Sorbus*, *Amelanchier*, *Pyracantha*, *Stranvaesia*, *Eriobotrya japonica*, *Prunus domestica*, *Prunus avium*, *Cerasus vulgaris*, *Prunus cerasus*, *Armeniaca vulgaris* (en alle andere *rosaceae*)

(dit wordt door ZP2 PP gedekt, of door aanvullende inspecties in het veld)

Prunus (ook sierteelt)

Perceel vrij van

plum pox virus

(vruchtbomen gedekt door PP, sierteelt niet, aanvullende inspecties nodig in het veld)

Appel, peer, cydonia(ook sierteelt)

Perceel vrij van

pear decline phytoplasma

apple proliferation phytoplasma

(vruchtbomen gedekt door PP, sierteelt niet, aanvullende inspecties nodig)

Laanbomen algemeen

Perceel vrij van

Chalara fraxinea,

Phytophthora ramorum

Aanvullend voor laanbomen van

Quercus spp, *Castanea spp*, *Lithocarpus densiflorus*, *Castanopsis chrysophylla*, *Fagus sylvatica*,

Fraxinus spp, *Betula spp* *Alnus spp*, *Rosaceae*

Percelen vrij van

Phytophthora ramorum

Phytophthora alni

(wordt in aantal gevallen gedekt door PP of aanvullende registratie, eventueel aanvullende inspecties nodig)

Quercus spp, *Castanea spp*, *Lithocarpus densiflorus*, *Castanopsis chrysophylla* en *Fagus sylvatica*

Perceel vrij van:

Dryocosmus kuriphilus

(Wordt niet door PP gedekt, aanvullende inspectie nodig. Let op bij *Castanea*: indien perceel niet vrij is, is export niet mogelijk)

Naaldbomen behalve Thuja, Taxus

GEBIED vrij van

Leptoglossus occidentalis

Aan deze eis kan NL niet voldoen, zoals ook vermeld staat in landeneisen.

Export is niet mogelijk